

14-25 MARCH 2022
 CSW66
COMMISSION ON THE STATUS OF WOMEN

CLIMATE CHANGE • ENVIRONMENT
DISASTER RISK REDUCTION
GENDER EQUALITY AT THE CENTRE OF SOLUTIONS

VN Commissie Status van de Vrouw

Briefing over de 66ste zitting van de Commissie

Nederlandstalige Vrouwenraad
Middaglijnstraat 10, 1210 Brussel
+32 (0)2 229 38 19 www.vrouwenraad.be

 vrouwenraad
BESLIST FEMINIST

De VN Commissie Status van de Vrouw (CSW)

In 1946 richtten de Verenigde Naties de [Commissie Status van de Vrouw](#) (CSW) op om de rechten van vrouwen te bevorderen.¹ De Commissie is sindsdien de stuwende kracht gebleken voor rechten, vrijheden en empowerment van vrouwen wereldwijd.

De Commissie had bijvoorbeeld een belangrijke rol in o.m. de aanvaarding van het [Verdrag tot uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen](#) (CEDAW, 1979) en in de organisatie van vier [Wereldvrouwenconferenties](#).

Vanaf 1996 is ze bevoegd om de uitvoering van de Verklaring en de aanbevelingen van de Vierde Wereldvrouwenconferentie (Peking, 1995), het zogenaamde [Peking Actieplatform](#), op te volgen.² In 2015 wordt daar de evaluatie van [Agenda 2030](#) vanuit genderperspectief, rechten en empowerment van vrouwen en meisjes, aan toegevoegd.³

Werking

De CSW behandelt jaarlijks twee thema's uit het Peking Actieplatform. Een [prioritair thema](#), waarover onderhandelde besluiten aangenomen worden én een [evaluatiethema](#) over de uitvoering van eerdere besluiten van de CSW. De thema's zijn vastgelegd in een meerjarenprogramma. ⁴ Elke vijf jaar wordt de uitvoering van het Actieplatform in zijn totaliteit geëvalueerd.

De zitting volgt een vast stramien met voorbereidende vergaderingen, ministeriële rondetafels, interactieve dialogen en experten-panels. De belangrijkste output van de zitting zijn de [Aangenomen Besluiten](#), ⁵ waarover intens onderhandeld wordt. ⁶ Regeringen, VN-instellingen en andere relevante stakeholders worden geacht deze uit te voeren. Een andere output zijn de samenvattingen van de voorzitter over de niet prioritaire thema's, met o.m. aanbevelingen voor verdere actie. Over de samenvattingen wordt niet onderhandeld.

¹ De CSW is een functionele commissie van de Economische en Sociale Raad (ECOSOC) van de Verenigde Naties, opgericht bij [Resolutie 11\(II\)](#) van 21 juni 1946. Ze bestaat uit [45 vertegenwoordigers](#) van landen uit alle regio's van de wereld die voor een periode van vier jaar verkozen worden. Hierbij wordt rekening gehouden met een evenwichtige verdeling: 13 landen uit Afrika, 11 uit Azië, 9 uit Latijns-Amerika en de Caraïben, 8 uit West-Europa en andere staten en 4 uit Oost-Europa. Hervervkezing is mogelijk. België was van 1995 tot 2020 lid van de CSW.

² [ECOSOC besluit E/1996/96](#).

³ [ECOSOC besluit E/Res/2015/6](#).

⁴ Dit besluit wordt genomen door de Economische en Sociale Raad van de Verenigde Naties. In 2020 werd een nieuw [meerjarenprogramma 2021-2024](#) aangenomen; zie [document E/CN.6/2020/4](#).

⁵ [E/CN.6/2022/L.7](#)

⁶ De onderhandelingen verlopen de laatste jaren steeds moeilijker. Onder druk van goed gefinancierde religieuze, nationalistische en conservatieve groepen neemt het georganiseerd verzet tegen gendergelijkheid, gelijke rechten en vrijheden voor vrouwen en meisjes sterk toe.

Er worden steeds ook enkele resoluties aanvaard, waaronder dit jaar een besluit over de toekomstige werking van de Commissie ⁷ ⁸ en een besluit over 30 jaar [Vierde Wereldvrouwenconferentie](#) in 2025. ⁹

Parallel met het officiële werkprogramma zijn er nevenactiviteiten, waaronder een [ngo-forum](#) waarop niet gouvernementele organisaties hun prioriteiten en standpunten naar voren brengen. Ngo's kunnen ook schriftelijk bijdragen aan de zitting. Hun bijdragen maken deel uit van de [officiële documenten](#) van de CSW. In 2022 waren 147 ngo's een mededeling over aan de Commissie en was er een [virtueel ngo-forum](#), met zo'n 800 nevenactiviteiten.

De 66ste zitting van de Commissie Status van de Vrouw

De [66ste zitting](#) van de CSW vond plaats van 14 tot 25 maart 2022, in New York en virtueel.

Prioritair thema: gendergelijkheid en empowerment van alle vrouwen en meisjes in de context van de klimaatverandering, beleid en programma's voor het milderen van milieuen rampenrisico's.

Evaluatiethema: uitvoering van de [Besluiten van de 61ste zitting](#) (2017) over economisch empowerment van vrouwen in een veranderende wereld van werk. ¹⁰

In het ministeriële segment van het [officiële programma](#) over gender en klimaat was bijzonder aandacht voor promotie van een samenhangend beleid voor gendergelijkheid op alle niveaus, voor goede praktijken en voor volwaardige deelname van vrouwen aan de besluitvorming.

De interactieve dialogen focusten op: empowerment van vrouwen in een veranderende wereld van werk, het herstelbeleid na COVID-19 met oog op gendergelijkheid en een duurzame toekomst én het dichten de kloof tussen de natuurwetenschappen en de sociale wetenschappen om gendergelijkheid in de context van klimaatverandering, milieu en rampenbeheersing te bevorderen. Tegelijk waren er algemene debatten over de uitvoering van het [Peking Actieplatform](#) en onderhandelingen over de [Besluiten](#) van de zitting.

Op de website van UN Women vindt u alle [voorbereidende](#) en [officiële documenten](#) van de zitting, waaronder de rapporten van de VN Secretaris-generaal over het prioritaire thema en het evaluatie-thema,¹¹ het experten-verslag en meerdere artikels over de genderdimensies van de klimaatcrisis.

⁷ [E/CN.6/2022/L.5](#).

⁸ Een uitgebreide beschrijving van de werking van de CSW vind je in [Ways and means to further enhance the impact of the work of the Commission on the Status of Women Report of the Secretary-General](#), E/CN.6/2022/6.

⁹ [E/CN.6/2022/L.6](#).

¹⁰ Klik [hier](#) voor een samenvatting van de 61ste zitting (proces en besluiten) op de website van de Vrouwenraad.

¹¹ [E/CN.6/2022/3](#), Achieving gender equality and the empowerment of all women and girls in the context of climate change, environmental and disaster risk reduction policies and programmes; [E/CN.6/2022/4](#), Women's economic empowerment in the changing world of work.

Verslag van de experts

Van 11 tot 14 oktober 2021 organiseerde UN Women een [overleg](#) met experts over de impact van de klimaatverandering, van milieudegradatie en van andere rampen op de menselijke ontwikkeling en veiligheid, met aandacht voor specifieke gevolgen voor vrouwen, structurele genderongelijkheden, gendergebonden risico's en belangrijke [aandachtspunten](#) voor het beleid op vlak van klimaat, milieu en rampenbeheersing, waaronder:

- toename van onbetaalde arbeid (zorg, huishoudelijke taken, inzet voor de gemeenschap);
- toename van gendergebonden geweld;
- beperking van seksuele en reproductieve gezondheid en rechten;
- toenemende migratie en ontheemding;
- ongelijke, beperkte participatie en leiderschap van vrouwen;
- ongelijke rechten, toegang en controle over natuurlijke hulpbronnen (grond, bossen, water);
- nood aan transformatie van globale en nationale normatieve kaders en beleidskaders;
- nood aan genderbewuste klimaat- en milieufinanciering.

De experts benadrukken de rol van vrouwen als actor: actor in de strijd tegen de klimaatcrisis, voor het behoud van biodiversiteit, van duurzame voedselproductie en landbouwsystemen en voor het verzekeren van genderrechtvaardige transities.

Dominante economische en ontwikkelingsmodellen en patriarchale structuren die aan de basis liggen van de klimaatcrisis, rampen, teloorgang van milieu en biodiversiteit én toenemende sociaaleconomische ongelijkheid, worden in vraag gesteld. De bevindingen zijn gebundeld in het [verslag van de experts](#).¹²

Vanuit dit perspectief identificeren de experts [aanbevelingen](#) om gendergelijkheid en empowerment van alle vrouwen en meisjes te versnellen, waaronder:

- ❖ integreer in alle beleid, onderzoek, financiering en programma's (mitigatie en adaptatie) inzake klimaatverandering en rampenbeheer [een mensenrechten- en sociaal inclusief gendergelijkheidsperspectief](#), in het bijzonder in trendy benaderingen en begrippen zoals [op de natuur gebaseerde oplossingen](#), [groene economie](#), [blauwe economie](#), [groene banen](#), [klimaatlimme landbouw](#), [zijdelingse voordelen](#);
- ❖ ga steeds uit van een [intersectionele feministische analyse](#) die rekening houdt met factoren zoals klasse, ras, etniciteit, leeftijd, capaciteit, seksuele voorkeur, genderidentiteit, geografische locatie... waardoor iemand extra kwetsbaar is of minder actiemogelijkheden heeft; en verzeker dat wie het hardst getroffen is betrokken wordt bij het ontwerp en de uitvoering van het beleid en van programma's en gelijk kan delen in de voordelen ervan;

¹² Achieving gender equality and the empowerment of all women and girls in the context of climate change, environmental and disaster risk reduction policies and programmes, Report of the expert group, EGM/ENV/Report, November 2021

- ❖ vervang de heersende economische modellen, ontwikkelingsmodellen en patriarchale structuren door **nieuwe feministische sociale contracten** die klimaat-, milieu- en arbeidsrecht en genderrechtvaardigheid als uitgangspunt nemen en de rechten en belangen van vrouwen erkennen (m.i.v. gemarginaliseerde volkeren) met oog voor hun volwaardige deelname aan de besluitvorming over de zorg voor de planeet en de productie, distributie en consumptie van natuurlijke en economische hulpbronnen;
- ❖ verzeker dat beleid en programma's op vlak van klimaatverandering en rampenbeheer bijdragen tot het **verminderen en herverdelen van onbetaalde arbeid** door vrouwen o.m. door het belang van de gendergebonden zorg economie voor de productie en reproductie van welzijn in de samenleving te erkennen en hier prioriteit aan te geven; door een arbeidsmarktbeleid dat de rechten van vrouwen op waardig werk, participatie en rechtvaardige duurzame ontwikkeling bevordert en door investeringen in duurzame infrastructuur (energie, water, sanitair), in publieke diensten (gezondheid, onderwijs, zorg) en in sociale bescherming van vrouwen en meisjes die onbetaald werk verrichten;
- ❖ ontwikkel en verspreid kennis over migratie en ontheemding van vrouwen in de context van klimaat- en milieucrisissen en promoot **veilige migratiestrategieën**, m.i.v. vergoedingen voor de geleden schade om zo tegelijk de veerkracht en duurzaamheid van de getroffen gemeenschappen en regio's te versterken;
- ❖ investeer in de verzameling, analyse en verspreiding van kwalitatieve en kwantitatieve **kennis, indicatoren en naar sekse opgesplitste data** over de intersectie van gendergelijkheid, mensenrechten, klimaatverandering, milieudegradatie, verlies van biodiversiteit, rampen en migratie, met aandacht voor de ervaringen en de participatie van vrouwen en vrouwenorganisaties; en zet mechanismen op voor **effectieve monitoring en rapportage** met als doel genderbewuste mitigatie- en -adaptatieprogramma's aan te nemen;
- ❖ integreer op alle beleidsniveaus (internationaal en nationaal) gendergelijkheid, mensenrechten en niet-discriminatie als belangrijke doelstelling van de **normatieve kaders** over klimaat, milieu en rampenbeheer en verzeker een samenhangend beleid tussen regelgeving en programma's over klimaat, milieu, rampenbeheersing en gendergelijkheid o.m. door plannen voor klimaat-, milieu- en rampenbeheer te verbinden met gendergelijkheidsplannen en -strategieën;
- ❖ zet prioritair in op het versterken en ondersteunen van de **participatie** van alle vrouwen **aan de besluitvorming, het beleid en programma's** op vlak van klimaat, milieu en rampenbeheer, o.m. door hun stem en handelingsvermogen te versterken en te ondersteunen, door de aanname van quota voor genderpariteit in de bij klimaat, milieu, en rampenbeheersing betrokken instellingen (met de 2/3-1/3de vertegenwoordigingsregel als minimum) en door ruimte voor dialoog, netwerking en samenwerking voor feministische collectieve actie te creëren in internationale meetings en onderhandelingen; Heb hierbij bijzonder aandacht voor de deelname van gemarginaliseerde groepen.
- ❖ verhoog de **publieke financiering** voor klimaat-, milieu- en rampenbeleid dat gendergelijkheid beoogt, m.i.v. budgetten die gendergelijkheid als specifieke doelstelling hebben, leningen die prioritair gericht zijn op vrouwen, leningen voor kleinschalige projecten van vrouwen en voor door vrouwen geleide KMO's, lokale en inheemse organisaties;

- ❖ verzeker een **genderrechtvaardige transitie** door kansen te creëren voor vrouwen op geschoolde jobs en op functies in de energiesector, door investeringen in waardig werk, door verbeterde toegang van vrouwen en meisjes tot STEM onderwijs en opleidingen en door in nationale en regionale planning genderspecifieke maatregelen op te nemen met oog op het verbeteren van de arbeidsrechten en van waardig werk in 'vrouwelijke' sectoren.

Rapport van de VN Secretaris-Generaal over gender en klimaat

De Secretaris-generaal stelt vast dat de klimaatcrisis, milieudegradatie en massale verdwijning van vele dieren en planten een direct gevolg zijn van menselijke activiteiten en dat dit gepaard gaat met sterk toenemende armoede en ongelijkheid, vooral in relatie tot sekse, leeftijd, ras, klasse, kaste, inheemse status, migratie status en handicap.¹³

Het [rapport](#)¹⁴ schetst de uitdagingen en mogelijkheden om door middel van een gepast beleid voor het aanpakken de klimaatcrisis, milieudegradatie en rampenbeheersing bij te dragen tot de versnelde uitvoering van het [Peking Actieplatform](#) en van [Agenda 2030](#). Het bouwt verder op het [verslag van de experts](#) en neemt de normatieve kaders over klimaatverandering, milieu en rampenbeheer¹⁵ onder de loep met oog op de realisatie van een genderbewuste en genderrechtvaardige transitie.

Er zijn aanbevelingen zoals het systematiseren en versterken van het proces van **gendermainstreaming** in alle normatieve kaders en in alle beleid en programma's inzake klimaat-, milieu- en rampenbeheer, inclusief in de begrotingen en in de toewijzing van middelen, naast aanbevelingen over de versterking van gelijke en effectieve **participatie** en van leiderschap van vrouwen in alle fasen en op alle domeinen en niveaus van het beleid, o.m. door de aanneming van quota en de verzekerde vertegenwoordiging van vrouwen in nationale instellingen en in delegaties naar klimaat- en milieuconferenties, met bijzondere aandacht voor de deelname van jonge vrouwen.

Er wordt aanbevolen om duurzame en adequate **financiering** van nationale mechanismen voor gendergelijkheid op alle beleidsniveaus te verzekeren en om de capaciteit te versterken van overheidsinstellingen die bijdragen tot **kennis**, indicatoren, statistieken en naar sekse opgesplitste data over de (specifieke) gevolgen van klimaatverandering, milieu, systemische risico's en rampen voor vrouwen en meisjes, ook in het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid.

Om een **genderbewuste rechtvaardige transitie** te verzekeren en de veerkracht van vrouwen te versterken zijn meerdere initiatieven nodig, waaronder een significante verhoging van genderbewuste **investeringen** op gebied van klimaat-, milieu- en rampenbeheer (beleid en

¹³ Valérie Masson-Delmotte and others, eds., Global Warming of 1.5°C: An [IPCC Special Report](#) on the Impacts of Global Warming of 1.5°C above Pre-Industrial Levels and Related Global Greenhouse Gas Emission Pathways, in the Context of Strengthening the Global Response to the Threat of Climate Change, Sustainable Development, and Efforts to Eradicate Poverty (International Panel on Climate Change, 2018)

¹⁴ [E/CN.6/2022/3](#), Achieving gender equality and the empowerment of all women and girls in the context of climate change, environmental and disaster risk reduction policies, and programmes.

¹⁵ Waaronder het [VN Klimaatverdrag](#), het [VN Verdrag over biodiversiteit](#), het [Sendai Kader voor rampreductie](#), [Agenda 2030](#) en besluit [A/HRC/48/L.23/Rev.1](#) (2021) van de Mensenrechtenraad.

programma's). Dit vereist de integratie van een genderperspectief in de begrotingen en in de toewijzing van **middelen**, meer financiering voor initiatieven van vrouwenorganisaties en van ondernemingen die de klimaatverandering, milieudegradatie en rampen tegengaan, meer middelen voor gendergelijkheid en empowerment van vrouwen in de officiële ontwikkelingshulp, verhoogde investeringen in duurzame infrastructuur en openbare diensten (zorg, gezondheid, mobiliteit, onderwijs, opleidingen, levenslang leren...) en in sociale bescherming en in de toegang van vrouwen tot betaald waardig werk.

Tegelijk moet ingezet worden op het voorkomen en bestrijden van **geweld** op vrouwen en meisjes en op de toegang van de slachtoffers tot essentiële diensten, m.i.v. diensten voor reproductieve en seksuele gezondheid en rechten. De rechtsbescherming van vrouwen die opkomen voor het milieu en mensenrechten moet verzekerd worden, evenals het onderzoek naar en de vervolging van de daders.

In alle beleid (en programma's) moet rekening worden gehouden met de disproportionele impact van de klimaatverandering, milieudegradatie en rampen voor vrouwen en meisjes én met **intersectionaliteit**, discriminatie of bijzondere omstandigheden van kwetsbaarheid, waaronder geweld op vrouwen en meisjes.

Aangenomen Besluiten

De Commissie herbevestigt de besluiten, verplichtingen en engagementen van meerdere verdragen en conferenties die de menselijke ontwikkeling, menselijke veiligheid en de mensenrechten bevorderen, waaronder het [Verdrag tot uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen](#) (1979), het [Peking Actieplatform](#) (1995), de besluiten van de [Caïro conferentie over bevolking en ontwikkeling](#) (1994), [Agenda 2030 over duurzame ontwikkeling](#) (2015), het [Sendai kader voor het verminderen van het risico op rampen 2015–2030](#) en de bepalingen in het kader van het [VN klimaatakkoord van Parijs](#) (2015), en de daaropvolgende besluiten waaronder het [klimaatakkoord van Glasgow](#) (2021).

De Commissie benadrukt de **samenhang en synergie** tussen gendergelijkheid en empowerment van vrouwen en meisjes en duurzame ontwikkeling, met name, de uitvoering van Agenda 2030. Dit geldt echter ook voor andere verdragen en besluiten. Empowerment van vrouwen en meisjes en de gelijke en betekenisvolle deelname van vrouwen aan besluitvorming over klimaat, milieu en rampenbeheersing zijn essentieel voor duurzame ontwikkeling, het bevorderen van vrede, rechtvaardige en inclusieve samenlevingen, inclusieve en duurzame economische groei en productie, het bannen van armoede wereldwijd, het verzekeren van welzijn voor iedereen en het behalen van de klimaatdoelstellingen.

Vrouwen en meisjes zijn bijzonder kwetsbaar voor de negatieve impact van de klimaatcrisis, milieu- en andere rampen maar tegelijk zijn ze belangrijke actoren voor verandering en transitie naar duurzame ontwikkeling. De Commissie moedigt regeringen aan om de volwaardige, gelijke en doeltreffende **participatie** van vrouwen aan klimaatactie op te voeren, o.m. door de instelling van bijzondere tijdelijke maatregelen zoals quota en om te verzekeren dat de **middelen** voor uitvoering en de **wijze van uitvoering** op een genderverantwoorde en inclusieve manier verlopen, o.m. door de integratie van een genderperspectief in begrotingen en toewijzing van budgetten en in de toewijzing en besteding van ontwikkelingsbudgetten.

Hierbij moet rekening gehouden worden met intersectionele vormen van discriminatie en/of marginalisering die een obstakel zijn voor de volledige en doeltreffende participatie van vrouwen aan het openbare leven en de besluitvorming, evenals voor het bannen van geweld. Alle vrouwen en meisjes hebben **dezelfde rechten**, maar hun behoeften, prioriteiten en mogelijkheden verschillen naargelang de context en vereisen een aangepaste respons. Bijzondere en gepaste aandacht is vereist voor vrouwen en meisjes in kwetsbare en gemarginaliseerde situaties en in oorlog settings en voor vrouwen die af te rekenen hebben met meerdere en elkaar **kruisende vormen van discriminatie** op grond van ras, kleur, sekse, leeftijd, taal, religie, politieke of andere mening, nationale of sociale origine, bezit, geboorte, handicap, of een andere status.

De Commissie pleit ervoor om de **veerkracht** van alle vrouwen en meisjes gedurende de hele levensloop te versterken, o.m. door de toegang tot onderwijs en vorming, gezondheid, grondbezit, waardig werk, ondersteunende zorgdiensten en sociale bescherming op te voeren; evenals de veerkracht van hun gemeenschappen en samenlevingen om de impact van klimaatverandering, teloorgang van de natuurlijke omgeving en rampen op te vangen. Ontwikkelde landen moeten de belofte om van 0,7% van het BNP te besteden aan de ondersteuning van ontwikkelingslanden nakomen. Dit zal ook bijdragen aan duurzame consumptie en productiepatronen in economieën.

Natuurlijke hulpbronnen en ecosystemen en de arbeid van vrouwen worden onvoldoende gewaardeerd in de huidige **maatstaven** voor economische groei zoals het BNP, hoewel ze essentieel zijn voor de economie en voor het welzijn van de huidige en toekomstige generaties en voor de planeet. De vermindering en herverdeling van **onbetaalde arbeid en zorgarbeid** en de herwaardering en opwaardering van de betaalde zorg zal in belangrijke mate bijdragen tot deze transitie. Gelijke beloning voor gelijkwaardig werk en gelijke toegang tot sociale bescherming, tot gezondheidsdiensten, openbare diensten, duurzame infrastructuur, levensonderhoud, land en natuurlijke hulpbronnen zijn fundamenteel voor het versterken van de veerkracht van vrouwen en meisjes.

De Commissie veroordeelt sterk alle vormen van **geweld** op vrouwen en meisjes, dat zijn oorsprong vindt in ongelijke machtsverhoudingen tussen mannen en vrouwen en ze erkent dat de negatieve impact van de klimaatverandering en van milieudegradatie deze kwetsbaarheid van vrouwen en meisjes voor discriminatie en geweld nog doet toenemen.

De Commissie beveelt alle betrokken stakeholders, regeringen in het bijzonder, aan om:

- ❖ actie te ondernemen om de **normatieve en wettelijke beleidskaders** in uitvoering van de verplichtingen en aangegane engagementen over gendergelijkheid en empowerment van vrouwen en meisjes en over klimaat, milieu en rampen-risicovermindering te versterken;
- ❖ een genderperspectief te integreren in het **ontwerp, de financiering, uitvoering, monitoring en evaluatie van alle beleid** over klimaatverandering, milieubeheer en rampen-risicovermindering én om gerichte actie te ondernemen om de veerkracht van alle vrouwen en meisjes te versterken, waarbij steeds rekening gehouden wordt met onevenredige en onderscheiden gevolgen voor vrouwen en meisjes en met intersectionele vormen van discriminatie en/of marginalisering; en om hiertoe:

- het proces van **gendermainstreaming** en de **samenhang** van alle beleid op het domein van klimaat, milieu, rampenbeheersing op alle niveaus en in alle sectoren te versterken o.m. door steun voor onderzoek en sensibiliseringsacties en door de capaciteit van nationale mechanismen voor gendergelijkheid te versterken d.m.v. duurzame en adequate financiering en hun verzekerde deelname aan dit beleid;
- de volledige, gelijke en betekenisvolle **deelname, vertegenwoordiging en leiderschap** van vrouwen op alle niveaus aan alle relevante besluitvormingsinstellingen en besluitvormingsprocessen over klimaatverandering, milieu- en rampenbeheersing te verzekeren d.m.v. quota en adequate ondersteunende middelen zoals reisfondsen, capaciteitsopbouw en vormingen; met oog voor inclusie (jonge vrouwen, vrouwen met een handicap, vrouwen in een kwetsbare situatie, inheemse vrouwen...);
- ❖ **genderbewuste/genderverantwoorde financiering** op te voeren d.m.v. genderbewuste investeringen in beleid en programma's op vlak van klimaatverandering, milieu en rampenrisicobeheer; het verhogen van technologieoverdracht, capaciteitsontwikkeling en de mobilisatie van diverse financiële middelen (publieke en private), gelijke betekenisvolle en volwaardige deelname van vrouwen aan besluitvormingsprocessen; en om **hiertoe**:
 - de **financiering** van nationale mechanismen voor gendergelijkheid, van entiteiten die verantwoordelijk zijn voor milieu-, klimaat- en rampenbeheer en van vrouwenorganisaties te verhogen;
 - te **investeren in duurzame infrastructuur**, openbare diensten en zorgdiensten, sociale bescherming, hervdeling van onbetaalde en betaalde arbeid, opwaardering en verrekening van zorgarbeid, arbeidsvoorwaarden die de combinatie betaalde arbeid en privéleven faciliteren, toegang tot waardig werk voor vrouwen, in gezondheid en gezondheidsdiensten m.i.v. seksuele en reproductieve gezondheid en rechten;
 - **genderverantwoord, kwaliteitsvol en inclusief onderwijs** en levenslang leren, herscholingen en opleidingen, m.i.v. STEM onderwijs en vormingen voor meisjes en vrouwen te bevorderen en te financieren, met aandacht voor klimaatverandering, milieu- en rampenbeheer in de curricula;
 - een coherent alomvattend beleid over het voorkomen en bestrijden van alle vormen van **geweld** op vrouwen en meisjes uit te werken en te financieren, m.i.v. schadelijke praktijken, geweld op de werkvloer, mensenhandel en moderne vormen van slavernij en andere vormen van exploitatie in de publiek of private sfeer;
- ❖ om **genderstatistieken en naar sekse opgesplitste data** uit te breiden door de coördinatie en capaciteiten van overheidsinstellingen die statistieken en data produceren op te voeren, waaronder op vlak van intersectionele dataverzameling, kennisdeling en kennisverspreiding en door ondersteuning en financiering **onderzoek** naar de impact van klimaatverandering, milieudegradatie en rampen op vrouwen en meisjes;
- ❖ om een genderverantwoorde transitie te bevorderen door voor alle vrouwen het recht op werk en arbeidsrechten te verzekeren d.m.v. gelijke toegang van vrouwen tot waardig werk en tot kwaliteitsvolle jobs in alle sectoren, het bannen van beroepssegregatie, van discriminerende sociale normen en genderstereotyperingen, van seksuele intimidatie, het bevorderen van de transitie van informele naar formele arbeid in alle sectoren, verzekeren

van gelijk loon voor gelijkwaardig werk, bescherming tegen discriminatie en misbruik en het verzekeren van veiligheid op de werkvloer, het bevorderen van het recht om zich te organiseren en om collectieve onderhandelingen te voeren, evenals de toegang tot duurzaam levensonderhoud te garanderen.

Toekomstig werkprogramma

67ste zitting van de CSW (2023):

- **Prioritair thema:** innovatie en technologische verandering met het oog op het bereiken van gendergelijkheid en empowerment van alle vrouwen en meisjes in het digitale tijdperk.
- **Evaluatiethema:** uitdagingen en kansen voor gendergelijkheid en empowerment van vrouwen en meisjes op het platteland.¹⁶

68ste zitting van de CSW (2024)

- **Prioritair thema:** gendergelijkheid en empowerment van alle vrouwen en meisjes versnellen door middel van genderverantwoorde financiering en instellingen.
- **Evaluatiethema:** sociale bescherming, toegang tot publieke diensten en duurzame infrastructuur voor gendergelijkheid en empowerment van vrouwen en meisjes.¹⁷

69ste zitting van de CSW (2025): 30ste verjaardag van de Vierde Wereldvrouwenconferentie: zitting over de uitvoering van de Verklaring en het Peking Actieplatform in zijn totaliteit.

¹⁶ [Aangenomen Besluiten van de 62ste zitting](#) van de CSW (2018)

¹⁷ [Aangenomen Besluiten van de 63ste zitting](#) van de CSW (2019)